

FORSKERKLUMMEN:

Situationen efter COP15 set med europæiske øjne

Af professor Peter Nedergaard, Center for Europæisk Politik, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet

COP15 endte med en ikke-bindende international aftale (the Copenhagen Accord) om begrænsning af udslippet af drivhusgasser i atmosfæren. Aftalen fik tilslutning fra langt over halvdelen af FN's medlemslande med undtagelse af en fire-fem lande. Aftalen bakes således op af alle de store udledernationer USA, Kina, Indien, Brasilien, Mexico m. fl., som ikke var med i aftalen om Kyotoprotokollen.

The Copenhagen Accord indebærer, at FN's medlemslande skal tilkendegive, hvordan og hvor meget de har tænkt sig at bidrage til, at klodens gennemsnitstemperatur maksimalt stiger to grader celsius. Det er den temperaturstigning som videnskaben har bedømt til at være grænsen for, hvad der kan tillades, hvis ikke havstigninger, ekstreme vejr-situationer osv. skal få et helt ukontrollabelt omfang.

FN's medlemslande har også tilsluttet sig, at der oprettes en fond til sikring af udviklingslandene mod virkningerne af klimaændringerne. Bl.a. EU og USA har sat beløb på deres tilsagn, mens resten ventes at ville melde deres bidrag ind.

Set med EUs øjne var COP15 en skuffelse, fordi man i det mindste havde regnet med at få en politisk bindende aftale, som derefter efterfølgende kunne udmøntes i en juridisk bindende aftale i stil med Kyotoprotokollen.

EU havde selv forud forpligtet sig til en reduktion af udslippet af drivhusgasser med 20 procent senest i år 2020 i forhold til basisåret i 1990. EU ville oven i købet gå op til 30 procent, hvis andre lande også forpligtede sig til betydelige reduktioner. Det sidste skete ikke, og derfor holdt EU tilbuddet om en 30 procents reduktion tilbage til senere.

EUs 30 procentsreduktionsmål ville i givet fald falde inden for det krav, som videnskaben har stillet til udslippet af drivhusgasser på mellem 25 og 40 procents reduktion i forhold til 1990, hvis temperaturstigningerne skal holdes under to grader celsius. USA ville forpligte sig til en reduktion i forhold til 1990 på fire procent, mens Kina ikke ville give et forpligtende tilsagn om reduktion af udslippet af drivhusgasser.

Kina og USA er netop de afgørende aktører i den forbindelse, fordi de hver især står for cirka 25 procent af verdens udslip af drivhusgasser, mens EU (bl.a. på grund af flere års bevidst klimapolitik) alene står for 14 procent af verdens udslip.

EU har gennem det seneste årti søgt at spille en rolle som verdens klimapolitiske leder. EU var da også afgørende for at Kyotoprotokollen i det hele taget trådte i kraft, da man fik Rusland med. EU-landenes virksomheder har også været aktive med at støtte mange projekter til nedbringelse af udslippet af klimagasser uden for EU. Det skyldes de krav, der er til reduktioner internt i EU, som i et vist omfang kan håndteres via de nævnte eksterne projekter. Endelig har EU også diskursivt søgt at italesætte ideen om en fremtidens grønne økonomi som en løsning på såvel de klimapolitiske problemer, problemer med energisikkerheden samt problemer med at skabe nye arbejdspladser.

Der har efter COP15 været gjort mange forsøg på at finde den faktor, der kan forklare konferencens magre resultat. Sandheden er imidlertid, at der er flere faktorer, hvoraf de vigtigste er, at USA ikke kunne gå med til en bindende aftale, fordi en sådan ikke ville have en chance for at komme igennem Senatet, og at Kina ikke så nogen afgørende interesse i at få en bindende aftale nu. Det danske formandskabs håndtering af COP15 har også været inddraget som en forklaring, hvilken imidlertid er for ingenting at regne i forhold til de store aktørers ageren.

Efter COP15 kommer COP15 bis i Bonn til sommer og COP16 i Mexico til december 2010. Basis for de to klimakonferencer er de indmeldinger, som FN-medlemslandene er kommet med i forhold til the Copenhagen Accord. EU vil sandsynligvis igen være pådrivende, hvilket også skyldes, at EU som den eneste af de større klimapolitiske aktører har orden i eget hus. De to store ubekendte faktorer vil imidlertid stadig være, hvor langt Kina og USA vil tillade sig selv at gå med hensyn en internationalt bindende klimaaf-tale.

Forskerklummen skrives på skift af en forsker tilknyttet Center for Europæisk Politik